

Interim-auditrapport 2025

Overige Hoge Colleges van
Staat, Kabinetten en de
Kiesraad (IIB)

Inhoudsopgave

Inleiding	3
1. Voortgang bevindingen	4
1.1 Geen bevindingen begrotingsbeheer, financieel beheer of materieel beheer	5
2. Overige onderwerpen	6
2.1 Waarborg een adequaat toezicht op de werking van de interne beheersing	8
2.2 Verlaag de werkdruk met verbeteringen in het verantwoordingsproces	9
Onderzoeksverantwoording interim-auditrapport	10
Ondertekening	12

Inleiding

In dit interim-auditrapport beschrijven wij de stand van zaken van de bevindingen bij de Overige Hoge Colleges van Staat, de Kabinetten en de Kiesraad. Dit rapport baseren wij op onze werkzaamheden in het kader van de jaarrekeningcontrole over de eerste 6 maanden van 2025. Ook signaleren we ontwikkelingen en risico's waar we uw aandacht voor vragen. Deze rapportage heeft het karakter van een *early warning*. Zodat u nog in 2025 maatregelen kunt treffen.

In ons auditrapport over 2024 rapporteerden we geen bevindingen over het financieel beheer. In hoofdstuk 1 geven wij een actueel beeld.

In hoofdstuk 2 vermelden wij de belangrijkste ontwikkelingen die kunnen leiden tot nieuwe beheerbelevindingen vanuit de jaarrekeningcontrole. Ook gaan we in op overige onderwerpen die van belang zijn voor een goede bedrijfsvoering.

Begin 2026 zullen wij eventuele bevindingen opnieuw evalueren. We gaan dan na of sprake is van wijzigingen, bijvoorbeeld als gevolg van getroffen beheersmaatregelen. De uitkomsten hiervan nemen we op in ons auditrapport 2025, dat in maart 2026 verschijnt.

1 Voortgang bevindingen

1.1 Geen bevindingen begrotingsbeheer, financieel beheer of materieel beheer 6

1.1 Geen bevindingen begrotingsbeheer, financieel beheer of materieel beheer

Geen bevindingen over 2024 en over het eerste halfjaar van 2025

Zowel over 2024 als over het eerste halfjaar van 2025 zijn in de jaarrekeningcontrole geen bevindingen geconstateerd die classificeren als tekortkomingen in het begrotingsbeheer, het financieel beheer of het materieel beheer. Het beeld dat we in dit interim-rapport schetsen, is een tussenstand. De audit zal in maart 2026 worden afgerond. Daarna zullen we over de definitieve bevindingen rapporteren in het auditrapport 2025.

2 Overige onderwerpen

2.1 Waarborg een adequaat toezicht op de werking van de interne beheersing 8

2.2 Verlaag de werkdruk met verbeteringen in het verantwoordingsproces 9

2 Overige onderwerpen

In dit hoofdstuk beschrijven wij onderwerpen in het beheer waarvoor we uw aandacht vragen. Zonder de nodige aandacht kunnen deze onderwerpen in de toekomst leiden tot nieuwe bevindingen. Daarnaast bevat dit hoofdstuk ontwikkelingen die invloed kunnen hebben op de beheersing van uw organisatie. Deze kunnen indirect gevolgen hebben voor de betrouwbaarheid van de financiële gegevensverwerking voor de jaarrekening.

2.1 Waarborg een adequaat toezicht op de werking van de interne beheersing

De interne beheersing van een organisatie waarborgt het behalen van organisatiedoelstellingen, het rechtmatig handelen en de getrouwheid van de jaarverantwoording. Overheidsorganisaties zijn verantwoordelijk voor het toezicht op de juiste werking van deze interne beheersing. De manier waarop dit toezicht ingericht wordt, moet in overeenstemming zijn met de aard van de organisatie. Hierbij is het voor organisaties nodig een afweging te maken tussen de kans en de impact van risico's en de kosten en de baten van de te nemen beheersmaatregelen.

De Overige Hoge Colleges van Staat, de Kabinetten en de Kiesraad hebben de beheersing en het toezicht verschillend ingericht. Gezien de aard en de risico's, vinden we bij al deze organisaties de beheersing en het toezicht hierop aanvaardbaar. Vanuit het oogpunt van continue verbetering adviseren we de organisaties periodiek te analyseren of nog een verdere verbetering van de beheersing en het toezicht hierop mogelijk is.

Organisaties zoals de Raad van State, de Algemene Rekenkamer en de Kabinetten van de Gouverneurs van Aruba, Curaçao en Sint Maarten hebben toezicht ingericht door ook zelf controles uit te voeren op de juistheid en rechtmatigheid van boekingen. Dit zijn voorbeelden van organisaties die, ondanks beperkingen in de omvang, toch een passende vorm van verbijzonderde interne controle hebben ingericht.

We adviseren de organisaties die nog geen verbijzonderde interne controle uitvoeren, te overwegen om bij het aanleveren van controledocumentatie aan de ADR ook een eigen controle uit te voeren. Met deze controle kan beter geanticipeerd worden op bevindingen uit de ADR-audit. Daarnaast helpt een eigen controle ook om zicht te houden op de kwaliteit van de aangeleverde controledocumentatie.

Wij raden de organisaties die dit reeds niet doen aan de verbijzonderde interne controle te evalueren en over de uitkomsten aan het management te rapporteren. Met deze informatie zal het management nog beter toegerust zijn, de organisatie waar nodig bij te sturen.

2.2 Verlaag de werkdruk met verbeteringen in het verantwoordingsproces

De werkdruk is met name aan het eind van het verantwoordingproces hoog. Met het doel de werkdruk te verlagen, hebben we geëvalueerd waar in het proces verbetering mogelijk is.

De jaarafsluiting heeft een strak tijdspad. Er is weinig tot geen ruimte voor uitloop. Elke onvoorziene gebeurtenis zorgt voor een verstoring in het proces. Om het eindejaarsproces beheerst te laten verlopen, zijn de tijdigheid en de kwaliteit van de oplevering van jaarstukken¹ belangrijke factoren. Daarnaast is ook het tijdig uitvoeren van de controle en de communicatie over openstaande vragen en bevindingen door de ADR van groot belang. De werkdruk verlagen vraagt hierdoor zowel de aandacht van de ADR als van de Overige Hoge Colleges van Staat, de Kabinetten en de Kiesraad.

De ADR heeft afgesproken gedurende het jaarrekeningtraject de controlewerkzaamheden zo snel mogelijk na de aanlevering van controledocumentatie uit te voeren. Daarnaast zal de ADR in de selectie gedurende het jaar het aantal posten iets hoger houden, om zo bij eventuele bevindingen niet achteraf over een reeds afgesloten periode nog aanvullend selecties te moeten maken.

Ook heeft de ADR afgesproken actief met de organisaties te communiceren over veranderingen die mogelijk impact kunnen hebben op de werklust. Voorbeelden van veranderingen zijn: veranderingen in de regelgeving, de impact van uitloop van werkzaamheden en eventuele veranderingen in de verwachte omvang van selecties. Zo kunnen de organisaties beter anticiperen op veranderingen en de daarmee samenhangende werkzaamheden.

Voor de Overige Hoge Colleges van Staat, de Kabinetten en de Kiesraad is het belangrijk zorg te dragen voor de tijdige aanlevering en het waarborgen van een goede kwaliteit van de onderbouwende documenten voor het uitvoeren van de controles op de boekingen. Wanneer de aangeleverde documentatie niet in één keer voldoende is om de controles af te ronden, leidt dit tot oponthoud in de controle en tot het doorschuiven van werk.

De werkzaamheden op boekingen worden doorlopend in het jaar uitgevoerd, maar hebben qua werkdruk een piek in januari. Juist in de eerste drie maanden van het jaar is de werkdruk hoog en is er daarom weinig tot geen ruimte voor oponthoud.

Het is een gezamenlijke verantwoordelijkheid om de procesgang te verbeteren en oponthoud in de controle te voorkomen. Hiervoor vragen we de Overige Hoge Colleges van Staat, de Kabinetten en de Kiesraad om bij de eerste aanlevering zorg te dragen voor een tijdige aanlevering en daarnaast zorg te dragen voor de kwaliteit van de onderbouwende documentatie. De ADR zal vanuit haar rol ervoor zorgdragen dat haar controle tijdig wordt uitgevoerd en dat over de uitkomsten tijdig terugkoppeling wordt gegeven aan de organisaties.

¹ Onder 'jaarstukken' verstaan wij de diverse onderdelen van de jaarverslagen en alle onderliggende bewijsstukken die nodig zijn voor de jaarrekeningcontrole.

Onderzoeksverantwoording interim-auditrapport

Onderzoeksverantwoording interim-auditrapport

In dit rapport doen wij tussentijds verslag van de belangrijkste uitkomsten van de werkzaamheden van de jaarrekeningcontrole over de eerste 6 maanden van 2025 voor begrotingshoofdstuk IIB. Wij verrichten deze werkzaamheden als interne auditdienst van het Rijk conform Besluit ADR.

Onze onderzoeken bevinden zich in verschillende stadia van uitvoering. Onze interim-bevindingen geven dan ook geen volledig tussentijds beeld van de stand van zaken. Ze zijn afhankelijk van de bij elk departement passende mix van procesgerichte en cijfermatige controles, voor zover deze op dit moment zijn uitgevoerd en geëvalueerd. Onze definitieve bevindingen kunnen daarom afwijken van onze tussentijdse uitkomsten. De definitieve bevindingen rapporteren wij in maart 2026 in het auditrapport 2025.

In dit interim-auditrapport signaleren wij met name bevindingen en risico's die de aandacht behoeven, zodat het ministerie in 2025 nog maatregelen ter verbetering kan treffen. Wij focussen ons daarbij op processen die relevant zijn voor de jaarrekeningcontrole. In dit interim-auditrapport melden we ook eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing die wij op

dit moment zien op basis van onze controlewerkzaamheden.

Onze controle is gericht op het verstrekken van een oordeel bij de financiële overzichten over het gehele jaar 2025. Wij betrekken hierbij de interne beheersing die voor het opstellen van de financiële overzichten van belang is. Wij geven geen oordeel over de effectiviteit van de interne beheersing als geheel.

Met ingang van 2025 positioneren wij de beheeronderzoeken breder en onafhankelijker van de jaarrekeningcontrole. Met de nieuwe Strategische Audit Agenda 2025-2028 zetten wij in op een meerjarige auditprogrammering van beheeronderzoeken. In 2025 vormen 3 themaonderzoeken de eerste stap in dit groeitraject naar meerjarige auditplannen. Het gaat om onderzoek naar:

- begrotingsbeheer;
- beheersing van fraude- en corruptierisico's;
- regievoering op financieel relevante IT-systemen.

De rapportage over de uitkomsten van deze beheeronderzoeken vindt afzonderlijk van dit interim-auditrapport plaats.

Doel en doelgroepen

Dit interim-auditrapport is opgesteld voor de minister, de staatssecretaris en de secretaris-generaal van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. We verstrekken dit rapport ook aan de leden van het audit comité, de directeur Financieel-Economische Zaken en de Algemene Rekenkamer.

De Auditdienst Rijk is de interne auditdienst van het Rijk. Dit rapport is primair bestemd voor het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. De voorschriften uit de Wet open overheid gelden voor openbaarmaking van dit rapport. De minister van Financiën stuurt elk halfjaar een overzicht naar de Tweede Kamer met de titels van de rapporten die de Auditdienst Rijk heeft uitgebracht.

Ondertekening

Plaats: Den Haag
Datum: 15 oktober 2025

Handtekening:

Colofon

Interim-auditrapport 2025
Overige Hoge Colleges van Staat, Kabinetten en de Kiesraad (IIB)

Datum
15 oktober 2025

Kenmerk
2025-0000483032

Auditdienst Rijk
Korte Voorhout 7
2511 CW Den Haag